

Jeffrey Sachs, Columbia Üniversitesi'nde Ekonomi Profesörlüğü ve Dünya Enstitüsü'nde Direktör görevini yürütmektedir.

Prof. JEFFREY D. SACHS

Kötü Zamanlarda İyi Haberler

Ciddi finansal krizler ve siyasi tedirginlik zamanlarında kötü haberlerden, iyi haberlere yer kalmayabilir. Oysa iyi haberler, fakirliğe ve yoksulluğa karşı verdiğimiz savaşı, yalnızca bu savaştan vazgeçtiğimiz ve zekânın ve iyi niyetin günümüzde seferber edilebileceğini önemsemediğimiz zaman kaybedeceğimizi gösterir.

Manşetlerin finansal krizlerle ve şiddetle dolduğu zamanlarda, özellikle fakirlikle, hastalıklarla ve açlıkla savaşan birçok hükümetin yaratıcılığını farkına varmak önemli. İşin aslı yalnızca kendimizi biraz daha iyi hissetmek değil, daha çok dünyanın en ağır tehditlerinden biri ile yani bugünün problemlerinin çözülmek için çok büyük oldukları konusunda yaygın olan kötümserlik ile yüzleşmek. Elde edilmiş olan başarıları irdelemek, günümüzün büyük çaplı küresel zorluklarını çözmek amacıyla paylaştığımız çabaları artırmak için gerekli olan bilgiyi ve öz güveni verir.

Önce, fakir ailelere "koşullu para aktarımı" fikrine öncülük ettiği için Meksika'ya şapkamızı çıkartalım. Bu transferler, söz konusu ailelerin, kendi çocuklarının sağlık, beslenme ve okul masrafları için para ayırmalarını sağladı ve teşvik etti. Cumhurbaşkanı Felipe Calderón tarafından yürütülen Meksika'daki "Fırsatlar Programı"nın benzerleri, şimdilerde Latin Amerika'da da geniş ölçüde yürütülmekte. Son günlerde Shakira ve Alejandro Sanz adlı şarkıcıların ve yürüttükleri sosyal hareketin baskısıyla, Latin Amerika'nın bütün liderleri bugüne kadar elde edilen başarılara istinaden erken çocukluk gelişimi üzerinde bölgede yürütülen programları hızlandırmaya başladılar.

MİLENYUM KALKINMA HEDEFLERİ

Başbakan Jens Stoltenberg'in önderliğinde Norveç, yaratıcı sosyal ve çevresel liderlik geleneğini devam ettirmekte. Hükümet, hem güvenli doğum yapma, hem de yeni doğan bebeklerin ölüm oranını azaltma konusunda yapılan yatırımlarla, doğum sırasında anne ölümlerinin engellenmesi için küresel bir birlik oluşturdu. Norveç, aynı zamanda, önüne geçilmesi zor bir şekilde ormanların yok edilmesine bir son vermek için Amazon'daki fakir toplumların ikna edilebilmesi için Brezilya ile birlikte bir milyar Euroluk yenilikçi bir program başlattı. Norveç, akıllıca davranıp Brezilya'ya yalnızca (üzerine anlaşılmış bir temel ile kıyaslamak suretiyle) ormanların yok edilmesinin önlendiğinin kanıtlanması üzerine fonları ödemekte.

Başbakan José Luis Rodríguez Zapatero'nun önderliğinde İspanya, Milenyum Kalkınma Hedefleri'ne (MKH) ulaşmak amacıyla, en fakir ülkelere yapılacak yardımlar için önemli bir teşvik sağladı. İspanya,

MKH'lerin çeşitli sıkıntılarına hitap edebilmek için BM ile ihtiyaç duyulan işbirliğine katkıda bulunabilmek amacıyla Birleşmiş Milletler bünyesinde yeni bir MKH Fonu yarattı.

İspanyol Hükümeti, doğru bir şekilde fakirlikle mücadelede gerçek çözümlerin sağlık, eğitim, tarım ve altyapı alanlarında eşzamanlı yatırımlar gerektirdiğini ileri sürmüş ve İspanyollar bu birleştirilmiş vizyonun nesnel bir gerçeklik haline dönüştürülmesine yardımcı olmak için fonları artırdılar.

İspanya, Ocak 2009'da küresel açlığa karşı yeni bir mücadeleyi başlatmak amacıyla bir toplantı düzenleyecek. Bir defa daha İspanya, özellikle çiftlik verimliliklerini, gelirlerini ve gıda güvenliklerini artırmak konusunda ihtiyaç duydukları araçları, tohumları ve gübreleri alabilmelerini sağlamak için fakirleştirilmiş çiftçilere yardımcı olabilmek amacıyla, konuşmadan eyleme geçilmesi için gerçekçi ve yenilikçi yöntemleri önermekte.

YENİ KÜRESEL GİRİŞİM ÇABALARI

Benzer şekilde Avustralya Başbakanı Kevin Rudd, iklim değişikliği konusunda cesur bir eylem planı ortaya koymak ve MKH'ler için yeni ve nesnel kolaylıkla önermek suretiyle, küresel boyutta problem çözümlerinde en ön saflara geçti. Avustralya, İspanya'nın önerileri etrafında artırılmış gıda üretimi için ortaya gerçek para koydu. Aynı zamanda, Pasifik Bölgesi'ndeki fakir ve çevresel olarak tehdit altında bulunan ada ekonomileri için geliştirilmiş bir eylem programını da desteklemekte.

Bu çabalar, en fakir ülkelerde yürütülen çalışmalar ile benzeşmekte. Denize kıyısı olmayan ve fakirleştirilmiş bir ülke olan Malawi, Cumhurbaşkanı Bingu wa Mutharika'nın önderliğinde, en fakir çiftçilerine yardım etmek için öncü niteliğinde bir girişim sayesinde 2005 yılından bu yana gıda üretimini iki katına çıkardı. Bu program o kadar başarılı olmuştur ki, bütün Afrika Kıtası'nda benzer çalışmalar yürütülmekte.

Cumhurbaşkanı Amadou Toumani Touré yönetimindeki Mali Hükümeti, son zamanlarda dünya toplumlarına cesur bir davette bulundu. Mali, en fakir 166 topluluğunda tarım, sağlık, eğitim ve altyapı alanlarında yapılan yatırımları büyütmeye istekli. Planlar, ayrıntılı, dikkatli, inandırıcı ve hükümetin hâlihazırda elde ettiği başarıların kanıtlarına dayalı. Zengin dünya Mali'ye yardım sözü vermiş ve Mali şimdi kendi yaratıcılığı ile diğerlerine yol göstermekte.

Anlatılabilecek sayısız miktarda benzer durum var. Avrupa Birliği, köylü çiftçilere yardım için bir milyar Euroluk bir girişim başlattı. Gates Vakfı, UNICEF, Uluslararası Rotary Kulübü ve birçok hükümet, çocuk felci hastalığını tamamen ortadan kaldırma sınırına getirerek bu hastalıktan kaynaklanan ölümleri, bir önceki neslin oranının binde birine indirgemeyi başardı. Diğer birçok alanda; bağırsak kurdu enfeksiyonlarının ve cüzamın kontrol edilmesi ve artık sıtma hastalığından kaynaklanan ölümlerin 2015 yılı itibariyle sıfıra indirgenmesi için yeni bir küresel girişim gibi benzer çabalar devam etmekte.

AMERİKA YENİ BAŞKANI KÜRESEL GİRİŞİME DESTEK VERECEK

Bütün bu başarılar ve daha birçokları, benzer bir modeli paylaşmakta. Bunların hepsi, iyi tanımlanmış ve ciddi bir zorluğu, örneğin düşük gıda üretimini ya da belirli bir hastalığı ele almakta ve çiftçilerin ihtiyaç duydukları tarım araçları ve girdiler ya da aşılama gibi iyi tanımlanmış bir dizi çözüme dayalı.

Küçük ölçekli uygulama projeleri, başarının nasıl elde edilebileceğini kanıtlamakta; ondan sonra mücadele, ulaşılan çözümlerin ulusal boyutta veya hatta dünya çapında programlara "dönüştürülmesi" haline gelmekte. Bu programlara ihtiyaç duyan ülkelerde olduğu kadar, çözümleri başlatılmasına yardımcı olacak ve finanse edecek ülkeler arasında da liderliğe ihtiyaç var. Sonuç olarak mütevazı miktarlarda paranın, problemlerin gerçekçi çözümlerine aktarılması, tarihi bir fark yaratabilir.

Özellikle ciddi finansal krizler ve siyasi tedirginlik zamanlarında kötü haberlerden, iyi haberlere yer kalmayabilir. Oysa iyi haberler, fakirliğe ve yoksulluğa karşı verdiğimiz savaşı, yalnızca bu savaştan vazgeçtiğimiz ve zekânın ve iyi niyetin günümüzde seferber edilebileceğini önemsemediğimiz zaman kaybedeceğimizi gösterir. Ve muhtemelen gelecek yıl, dürüst bir şekilde Amerikalılara ve dünyaya "Evet, bunu başarabiliriz" demiş olan genç bir başkanın önderliğinde, Amerika Birleşik Devletleri bu küresel girişime yeni ve olağanüstü bir güç ile yeniden katılacak.

Copyright: PROJECT SYNDICATE **2008**
www.project-syndicate.org

İspanya, Ocak 2009'da küresel açlığa karşı yeni bir mücadeleyi başlatmak amacıyla bir toplantı düzenleyecek. Bir defa daha İspanya, özellikle çiftlik verimliliklerini, gelirlerini ve gıda güvenliklerini artırmak konusunda fakirleştirilmiş çiftçilere yardımcı olabilmek amacıyla, konuşmadan eyleme geçilmesi için gerçekçi ve yenilikçi yöntemleri önermekte.